خبرخوان

روند افزایشی عفونت‌های مقاوم به دارو

ایسنا: رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت با اشاره به روند افزایشی عفونت‌های مقاوم به دارو، از مصرف بیش از حد آنتی‌بیوتیک در کشور انتقاد و بر لزوم اقدام در جهت کاهش آن تأکید کرد و گفت: «میزان مصرف آنتی‌بیوتیک در کشور طی سال ۲۰۲۰ حدود ۵۱.۵ درصد و طی سال ۲۰۲۳ نیز ۶۵.۵ درصد بود». قباد مرادی در نشست «هفته جهانی مقاومت میکروبی» ادامه داد: «وضعیت مقاومت میکروبی از مرز هشدار گذشته است. متأسفانه ما در زمینه اقدام در جهت مقاومت میکروبی تأخیر داشته‌ایم؛ بنابراین لازم و ضروری است که مداخلات را با سرعت بیشتری انجام دهیم». او درباره وضعیت مقاومت میکروبی در سطح جهان توضیح داد: «بررسی‌ها بیانگر این است که یک تست از هر شش کشت انجام‌شده، نتیجه مقاومت میکروبی آن مثبت است». مرادی با بیان اینکه مقاومت میکروبی با وضعیت اقتصادی کشورها مرتبط است، تأکید کرد: «وضعیت مقاومت میکروبی در تمام کشورهای جهان یکسان نیست. بررسی‌ها نشان می‌دهد هرچقدر وضعیت اقتصادی، اجتماعی و دسترسی به پوشش همگانی خدمات درمانی بیشتر باشد، میزان مقاومت میکروبی کمتر است». او با بیان اینکه ایران در منطقه مدیترانه شرقی سازمان جهانی بهداشت قرار دارد، گفت: «مقاومت میکروبی یک تست از هر سه کشت انجام‌شده در منطقه مدیترانه شرقی مثبت است. این در حالی است که یک تست از هر ۱۱ کشت انجام‌شده در اروپا از منظر مقاومت میکروبی مثبت است». او در ادامه درباره وضعیت شیوع عفونت‌های ادراری و گوارشی توضیح داد: «یک مورد از هر سه عفونت ادارای و یک مورد از هر ۱۵ عفونت گوارشی، مقاومت میکروبی هستند».

تهرانی‌ها خون اهدا کنند

ایسنا: مدیرکل انتقال خون استان تهران با ابراز نگرانی از کاهش مراجعه برای اهدای خون، از شهروندان تهرانی درخواست کرد نسبت به اهدای خون اقدام کنند. محمدرضا مهدی‌زاده، درباره کاهش مراجعه برای اهدای خون گفت: «انتقال خون استان تهران موظف است نیاز خون و فراورده‌های خونی ۱۷۰ بیمارستان را به صورت روزانه تأمین کند. آمار و ارقام بیانگر این است که حدود هزارو ۵۰۰ واحد در مراکز درمانی استان تهران مصرف می‌شود و انتقال خون استان تهران موظف است نیاز مراکز درمانی را تأمین کند. در حال حاضر، حدود هزارو ۲۵۰ واحد خون دریافت می‌کنیم، اما همچنان هزارو ۵۰۰ واحد خون در مراکز درمانی توزیع می‌کنیم». او درباره وضعیت ذخایر خونی استان تهران افزود: «کاهش میزان مراجعه برای اهدای خون سبب شده است ذخایر خونی تحت تأثیر قرار گیرد و تا حدودی کاهش یابد. در حال حاضر، وضعیت ذخایر خونی نگران‌کننده نیست، اما ادامه روند کاهش مراجعه برای اهدای خون می‌تواند نگران‌کننده باشد». او با بیان اینکه نیاز به خون همیشگی است، توضیح داد: «تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد میزان مراجعه برای اهدای خون در فصل‌های پاییز و زمستان کاهش می‌یابد». او درباره اهدای خون در روزهای هوای آلوده تهران گفت: «اهدای خون و آلودگی هوا هیچ منافاتی با یکدیگر ندارد و مردم می‌توانند نسبت به اهدای خون اقدام کنند. شهروندان با مراجعه به پایگاه اطلاع‌رسانی انتقال خون استان تهران می‌توانند از چگونگی فعالیت مراکز اهدای خون استان تهران مطلع شوند».

افزایش ۱۱درصدی تصادفات

ایسنا: سخنگوی سازمان اورژانس کشور گفت: «در هفت‌ماهه امسال، هفت‌هزارو ۳۰۴ حادثه ترافیکی در کشور به ثبت رسیده که نسبت به سال گذشته، تعداد تصادفات ۱۱ درصد افزایش یافته است». ابوالفضل ماهرخ ادامه داد: «در هفت‌ماهه امسال، هفت‌هزارو ۳۰۴ حادثه ترافیکی در کشور به ثبت رسیده؛ یعنی روزانه ۳۴ حادثه به وقوع پیوسته است که نسبت به سال گذشته شاهد افزایش ۱۱درصدی آمار هستیم. همچنین در این بازه زمانی، حدود ۲۰ درصد از مأموریت‌های اورژانس پیش‌بیمارستان مربوط به حوادث ترافیکی بوده که این رقم نیز نسبت به سال گذشته حدود دو درصد رشد داشته است؛ این افزایش، نشان‌دهنده بالارفتن سهم آسیب‌های ترافیکی در میان کل مأموریت‌هاست». او با بیان اینکه بیشتر تصادفات از ساعت ۱۶ تا ۲۰ رخ داده است، افزود: «بیشترین مأموریت‌های مربوط به حوادث ترافیکی در استان های تهران با هزارو ۶۷ مورد، استان خراسان رضوی با ۶۲۳ مورد و استان فارس با ۵۲۶ مورد بوده است. همچنین کمترین حوادث ترافیکی در استان گیلان با ۴۶ مورد به ثبت رسیده است». سخنگوی سازمان اورژانس کشور درباره مصدومان ادامه داد: «بیشترین مصدومان در استان‌های تهران با سه‌هزارو ۷۰۴ نفر، خراسان رضوی سه‌هزارو ۶۷۱ نفر و کرمان سه‌هزارو ۱۰۲ نفر بوده و در استان‌های قم، گیلان و هرمزگان نیز کمترین تعداد مصدومان گزارش شده است». ماهرخ درباره تعداد فوتی‌های تصادفات نیز گفت: «بیشترین آمار فوتی مربوط به شهر تهران است که ۱۸۳ نفر در هفت ماه گذشته جان خود را از دست داده‌اند. دومین استان کرمان با ۱۵۸ نفر است و در استان سیستان‌وبلوچستان هم ۱۳۳ نفر جان خود را از دست داده‌اند. همچنین کمترین آمار فوتی‌ها مربوط به استان گیلان با ۱۲ نفر است».

گزارش «شرق» از همدستی ویروس آنفلوانزا و آلودگی هوا که تعطیلی ۳۶ شهر کشور را همراه داشت

در محاصره دود و ویروس

به گفته کارشناسان، هم‌پوشانی ویروس آنفلوانزا و آلودگی هوا دستگاه تنفسی مردم را آماج حملات قرار داده است

نیلوفر حامدی

پاییز امسال نه‌تنها تا به امروز برای بخش درخور توجهی از استان‌های کشور بارانی به همراه نداشته، بلکه آلودگی هوا از یک سو و شیوع ویروس آنفلوانزا از سوی دیگر، زیست مردم را در محاصره‌ای تنگ و تاریک قرار داده است. درحالی‌که تا همین چند سال پیش، بارش برف در آذرماه باعث تعطیلی مدارس می‌شد، در سال جاری، نه‌تنها برف و بارانی سهم مردم نشده، بلکه علاوه بر آلودگی هوای سالانه، ویروس آنفلوانزا نیز با فراگیری خود، به تعطیلی‌ها افزوده است؛ آن‌چنان که ۳۶ شهر از هفت استان کشور، در روزهای شنبه و یکشنبه (یکم و دوم آذرماه) با تعطیلی ناشی از ویروس آنفلوانزا و آلودگی هوا مواجه شده‌اند. این گزارش در حالی منتشر می‌شود که کارگروه‌های جدیدی در استان‌های دیگر، تصمیم به تعطیلی روز یکشنبه (دوم آذر) گرفته‌اند.

تعطیلی ۳۶ شهر از ۷ استان کشور

آذرماه امسال با اطلاعیه‌های تعطیلی پشت سر هم در اقصانقاط کشور آغاز شد. براساس تصمیم کارگروه اضطرار آلودگی هوای استان تهران، فعالیت تمام مهدهای کودک و پیش‌دبستانی‌های استان تهران به‌جز فیروزکوه از شنبه اول آذر تا چهارشنبه پنجم آذر تعطیل است و طرح زوج و فرد شهر تهران از در منزل اجرا می‌شود. همچنین فروش مجوز روزانه طرح ترافیک توسط شهرداری ممنوع شد. این کارگروه همچنین مقرر کرد کارمندان دارای بیماری زمینه‌ای و تنفسی و قلبی و زنان باردار و دارای کودک خردسال با ارائه مستندات و هماهنگی می‌توانند از دورکاری استفاده کنند. غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی نیز از غیرحضوری‌شدن مدارس خبر داد و گفت: «به دلیل جلوگیری از شیوع آنفلوانزا در بین دانش‌آموزان مدارس مشهد، امروز هم به صورت غیرحضوری برقرار خواهد بود». او همچنین توضیح داد: «تصمیم‌گیری این بود که مدارس مشهد شنبه و یکشنبه تعطیل شوند و ادارات دایر خواهند بود و مشکلی در این زمینه نداریم؛ چراکه بیشترین گسترش براساس برآوردها در بین دانش‌آموزان و مدارس بوده است و آنها غیرحضوری هستند». تعطیلی‌ها در آذربایجان شرقی هم برقرار شدند. معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار آذربایجان شرقی و رئیس کارگروه مدیریت اضطرار آلودگی هوا اعلام کرد: «مدارس تبریز، اسکو و بناب در روزهای شنبه و یکشنبه غیرحضوری اعلام می‌شود». ظفرمحمدی عصر جمعه هم با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «برابر مصوبه کمیته اضطرار آلودگی هوای استان آذربایجان شرقی، با توجه به افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و آلودگی هوا، مقرر شد شنبه و یکشنبه، اول و دوم آذرماه، مدارس شهرستان تبریز (شامل نواحی پنج‌گانه، خسروشاه، باسمنج و سردرود) و مدارس شهرستان‌های اسکو و بناب در تمام مقاطع تحصیلی در نوبت‌های صبح و بعدازظهر، به صورت غیرحضوری و از طریق سامانه شاد آموزش و پرورش برگزار شود. همچنین فعالیت مراکز سنجش نوآموزان بدو ورود به دبستان نیز در مناطق یادشده تعطیل خواهد بود. همچنین مقرر شد حمل‌ونقل عمومی سطح شهر تبریز ازجمله مترو و اتوبوسرانی در این روزها به صورت رایگان خدمت‌رسانی کنند». کارگروه شرایط اضطرار آلودگی هوای استان مرکزی نیز چهارمین استانی بود که از تعطیلی‌ها خبر داد. این کارگروه با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «با توجه به روند افزایشی شاخص آلایندگی هوای شهرهای اراک، ساوه و شازند، تمامی دوره‌های آموزشی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم در شهرهای اراک، ساوه و شازند و روستاهای کزاز، قدمگاه، اکبرآباد، رباط‌میل، ضامنجان، چقا، شهرجرد و حاجی‌آباد به صورت مجازی و در بستر شاد برگزار خواهد شد». همچنین با دورکاری مادران دارای کودکان زیر دو سال و کارمندان دارای بیماری زمینه‌ای موافقت شد و پایش و برخورد ویژه با صنایع آلاینده اطراف شهر و مستقر در شهرک‌های صنعتی توسط اداره کل حفاظت محیط زیست انجام می‌شود. نظارت و جلوگیری از فعالیت کارگاه‌های عمرانی که منجر به تشدید آلودگی هوا می‌شوند نیز طبق این اطلاعیه توسط شهرداری‌های اراک، ساوه و شازند مورد توجه ویژه قرار گرفت. بر این اساس، شهرهای اراک، ساوه، شازند و چند روستا در استان مرکزی، شهرهای اهواز، کارون، باوی، حمیدیه، شوشتر، دشت آزادگان و بندر ماهشهر در استان خوزستان، شهرهای تبریز، اسکو و بناب در آذربایجان شرقی، ارومیه در آذربایجان غربی، شهرهای مشهد، تبادکان، تربت‌حیدریه، نیشابور و تربت‌جام در استان خراسان و تمامی مهدکودک‌ها و پیش‌دبستانی‌های استان تهران به‌جز فیروزکوه در روزهای شنبه و یکشنبه تعطیل شدند.

ریسک ابتلا در بالاترین میزان

«آمیتیس رمضانی»، استاد دانشگاه در بیماری‌های عفونی، رئیس انجمن متخصصین عفونی کشور و رئیس شبکه بیماری‌های نوپدید و بازپدید، در گفت‌وگو با «شرق» به تبیین چرخه تکراری هرساله ویروس آنفلوانزا پرداخت: «ما در کشور یک چرخه ثابت از حضور و بروز ویروس آنفلوانزا داریم که سالانه با شروع فصل سرما، یعنی پاییز آغاز می‌شود. ابتدا نشانه‌های موردی آن را داریم و به مرور افزایش پیدا می‌کند و در اواخر آذرماه به پیک خود می‌رسد. هر سال هم با نوع A آغاز می‌شود. بعد و به تدریج کاهش ابتلا رخ می‌دهد و در میانه بهمن، نوع B این ویروس خودش را نشان می‌دهد. البته این نوع از هر جهت شدت کمتری دارد و در نتیجه کمتر هم خطرناک است. پیک آن خفیف‌تر است و در دسته ویروس مهاجم طبقه‌بندی نمی‌شود. اواخر فروردین این نوع از ویروس هم کمتر می‌شود و در فصل گرما به کف می‌رسد. امسال هم همان سیکل هرساله در جریان است و از نظر زمانی در حال حاضر در بدترین زمان ممکن هستیم که ریسک ابتلا در بالاترین حد خود قرار دارد». یکی از مواردی که سبب شده بعد از چند سال آنفلوانزا نگران‌کننده‌تر از گذشته به نظر برسد، احتمالا دورشدن از دوران پاندمی کروناست: «شیوع ویروس کرونا به مردم یاد داده بود از ماسک استفاده کنند، موارد بهداشتی را بیشتر از حالت طبیعی رعایت کنند و همچنین به ضدعفونی‌کردن دست‌هایشان و اشیا با الکل بپردازند. با فراموش‌شدن دوران کرونا و پاندمی، گویا آن ملاحظات هم به فراموشی سپرده شده است؛ و الا ویروس آنفلوانزایی که الان با آن درگیر هستیم، همان تایپ H۳N۲ است و تغییر خاصی نکرده. با توجه به اینکه بستر میزبان ویروس هم همان انسان است، ما متغیری دیگری هم نداریم؛ چون همان‌طورکه می‌دانید ویروس بسته به نوع میزبانش تغییر می‌کند». او با اشاره به افزایش تعطیلی مدارس، مشخصا به دلیل ویروس آنفلوانزا، به‌عنوان امری که تا به حال سابقه نداشته است، توضیح داد: «واکسن آنفلوانزا همیشه برای گروه‌های حساس توصیه می‌شود، اما ما کودکان به‌خصوص کودکان زیر پنج سال را هم در همین دسته قرار می‌دهیم؛ چراکه بدن و سیستم ایمنی آنها ضعیف‌تر است و امکان دارد شکل حادتری از بیماری را تجربه کنند. علت تعطیلی‌های مدارس هم به همین دلیل است، زیرا بیماری امکان دارد در بدن افراد بروزهای متفاوتی داشته باشد و بهتر است کودکان به‌خصوص زیر پنج‌ساله‌ها از این بیماری و ریسک بالای آن مصون بمانند».

دشواری ادغام آلودگی و بیماری

به گفته او متأسفانه تلفیق آلودگی هوا و ویروس شرایط را دشوارتر هم کرده است: «آلودگی هوا برای همه مردم مضر است و تهدید مهمی برای سلامت بشر است؛ از افزایش ریسک ابتلا به سرطان تا عفونت‌های متعدد. مهم‌ترین و محرزترین آنها اما عفونت‌های تنفسی است؛ چراکه با تنفس هوای آلوده، آلودگی از همان بینی وارد می‌شود و تا تحتانی‌ترین اندام‌های تنفسی هم پیش می‌رود و عملکرد آنها را مختل می‌کند. این تضعیف عملکرد سیستم تنفسی سبب می‌شود بدن مستعد ابتلا به ویروس‌های متعددی شود. از سوی دیگر، آلودگی هوا خود می‌تواند عامل بروز بیماری‌هایی همچون برونشیت مزمن و آسم شود». این استاد بیماری‌های عفونی در پایان توصیه‌هایی به مردم ارائه داد: «متأسفانه مردم راهکار زیادی برای محافظت از خود ندارند، اما توصیه ما این است که در چنین ایامی تا جای ممکن از حضور در فضای باز خودداری کنند. در خانه از دستگاه تصفیه هوا استفاده کنند. خوردن ویتامین‌ها و نوشیدن آب زیاد می‌تواند تا حدی کمک‌کننده باشد».

باید تصمیمات جدی‌تری می‌گرفتند

«بهزاد اشجعی»، کارشناس آلودگی هوا نیز به هم‌پوشانی دوباره یک ویروس و آلودگی هوا در کشور اشاره کرد: «ما دقیقا در دوران کرونا همین تجربه را داشتیم؛ هم‌پوشانی ویروس کرونا و آلودگی هوا که سبب می‌شد شرایط برای سلامتی مردم بدتر شود؛ چراکه هم بیماری و هم آلودگی هوا مستقیم و در ابتدا دستگاه تنفسی را هدف قرار می‌داد و پس از آن سراغ ارگان‌هایی همچون قلب و عروق و اعصاب می‌رفت. در نتیجه، سیستم تنفسی بدن در چنین شرایطی شکننده‌تر خواهد بود و مراجعات بیمارستانی نیز به بالاترین حد خود می‌رسد. در آن زمان، تصمیمات اخذشده زیر سایه کرونا قرار می‌گرفت. حالا اما اگرچه این تصمیمات، یعنی تعطیلی برخی مدارس و برخی سطوح، ریشه در آیین‌نامه شرایط اضطرار دارد، اما به نظر می‌رسد با توجه به وخیم‌بودن اوضاع، شاید نیاز به تصمیمات جدی‌تری بود». به گفته اشجعی، اکنون همه مردم تحت تاثیر قرار دارند: «در حال حاضر نه‌فقط گروه‌های حساس، بلکه سلامت آحاد مردم جامعه در خطر است. خطراتی که برخی از آنها شاید در لحظه خود را نشان دهد و برخی دیگر اثرات درازمدتی داشته باشد. به همین دلیل، انتظار می‌رود تا تصمیمات هم جدی‌تر باشند. برای مثال، محدودکردن حضور افراد در سطح جامعه با کاهش ساعات اداری یا دورکاری می‌تواند یکی از این راهکارها باشد. اگر طبق آیین‌نامه شرایط اضطرار تصمیم‌گیری دراین‌باره را بر عهده خود رؤسای کارگروه‌ها می‌گذاشتند، می‌شد از کف آیین‌نامه عبور کرد و مداخلات قوی‌تری انجام داد، اما در حال حاضر مسئولان به همین سطح بسنده کرده‌اند». اگر قانون هوای پاک سال‌ها پیش در کشور اجرا می‌شد یا حداقل به سمت اجرای آن حرکت می‌شد، قطعا ما اوضاع بهتری داشتیم: «نه‌تنها قانون هوای پاک بلکه موارد دیگری نیز در قالب پیشنهادهای کارشناسی به مسئولان ارائه شدند که هزینه و زمان کمتری می‌طلبیدند. با وجود این، اجرای مهم‌ترین آنها هنوز در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است. اولین موضوع نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور است. نوسازی یا تبدیل سوخت آنها یکی از جدی‌ترین مطالبات آن قانون بود. از سوی دیگر، موضوع موتورهای کاربراتوری است که طبق آخرین آمار بالای ۱۰ میلیون از این موتورها در کشور وجود دارند که منبع اصلی آلودگی موتورسیکلت‌ها محسوب می‌شوند، اما اتفاقی در این زمینه هم نیفتاد. به طریق اولی منابع ثابت مثل نیروگاه‌ها و صنایع و سوخت مایع آنها ازجمله مازوت به قرار سابق در جریان هستند. در نتیجه، نمی‌توان انتظار داشت شرایط آلودگی هوا در کشور ما بهتر شود».

با تنفس هوای آلوده، آلودگی از همان بینی وارد می‌شود و تا تحتانی‌ترین اندام‌های تنفسی هم پیش می‌رود و عملکرد آنها را مختل می‌کند. این تضعیف عملکرد سیستم تنفسی سبب می‌شود تا بدن مستعد ابتلا به ویروس‌های متعددی شود. از سوی دیگر، آلودگی هوا خود می‌تواند عامل بروز بیماری‌هایی همچون برونشیت مزمن و آسم شود

از جامعه

ارتقای مهارت‌های خواندن و نوشتن دانش‌آموزان

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش بر اهمیت ارتقای مهارت‌های سواد پایه، به‌ویژه در خواندن، نوشتن و علوم، تأکید کرد و از لزوم تدوین الگوهای عملیاتی و همکاری با نهادهای داخلی برای بهبود این مهارت‌ها صحبت کرد. رضوان حکیم‌زاده با بیان اینکه مهارت‌های زبانی پایه اساسی‌ترین عامل رشد انسان‌هاست، افزود: «اگر دانش‌آموزان درک درستی از زبان و مهارت‌های زبانی نداشته باشند، در سایر حوزه‌های آموزشی ازجمله ریاضی و علوم نیز با مشکل مواجه خواهند شد». حکیم‌زاده با اشاره به ضرورت تدوین الگوهای عملیاتی و اجراشدنی در کلاس‌های درس، افزود: «انتظار ما از دبیرخانه این است که مسیر مشخص و گام‌به‌گامی برای ارتقای مهارت‌های زبانی دانش‌آموزان، معلمان و والدین طراحی کند». او در ادامه با تأکید بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی و همکاری با نهادهای مرتبط مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و نهاد کتابخانه‌های عمومی، گفت: «در داخل آموزش و پرورش معلمان توانمند و منابع ارزشمندی داریم که باید از آنها بهره ببریم».

خشکی زاینده‌رود عادی نشود

ایرنا: مدیر کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان گفت: «زاینده‌رود سرمایه ملی است و هرگونه اقدام که منجر به عادی‌سازی خشکی آن شود، غیرقابل قبول است». به‌تازگی ویدئویی در فضای مجازی منتشر شد که نشان می‌داد تعدادی در حدود ۲۰ اسب‌سوار در کف خشکیده زاینده‌رود به تاخت‌وتاز می‌پردازند و همچنین گروهی موتورسوار نیز در این محدوده حضور دارند. هنوز مشخص نیست که اسب‌سواران مذکور تحت نظارت نهاد خاصی یا اینکه به طور خودسرانه چنین کرده‌اند. در همین زمینه، داریوش گل‌علیزاده افزود: «اسب‌سواری حتی به صورت نمادین بر بستر خشک زاینده‌رود به هر بهانه‌ای که باشد، مخالف چارچوب قوانین حفاظت از محیط زیست است. رودخانه‌ها به‌عنوان اکوسیستم‌های زنده، مشتمل بر بستر، حریم و آب هستند و در صورت خشکی مقطعی، هرگونه تغییر کاربری موقت یا دائم در حریم رودخانه‌ها و دستکاری‌هایی مانند کوبش یا تغییرات مخرب در بستر آنها، با قوانین و مقررات محیط زیست و معیارهای زیست‌محیطی پذیرفته‌شده جهانی مغایرت دارد». به گفته گل‌علیزاده، پیش‌ازاین در سال ۹۶ نیز به مناسبت جشنواره گردشگری اصفهان و با محوریت زاینده‌رود و محیط زیست، درخواست مجوزی برای برگزاری بازی چوگان در بستر خشک زاینده‌رود از سوی یکی از دانشگاه‌های اصفهان مطرح شده که محیط زیست با آن مخالفت کرده بود.

جدول ۵۲۰۲ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- شیوه و شگرد- ... همه تنبیه خداوند دل است- از ادوات ورزش باستانی۲- نوعی آش نذری- در امان بودن- فرمان اتومبیل۳- ثروت و دارایی- یار عذرا- مجموعه داستانی نوشته رومن گاری۴- کشته‌شدن- سیب آذری- سرگیجه ۵- دارای اسم مشترک- بزرگداشت ۶- استاندار قدیم- موسسه‌ای برای مبادله و انتقال پول- حاشا کردن۷- سنگریزه- رودی در فرانسه- دروغی- آماس۸- بانوی آب و آیینه که در آستانه سالروز شهادتش به سوگ می نشینیم۹- از مذاهب اسلام- همدل و هم‌عقیده- خودروی فرانسوی- خرس۱۰- نخ بافتنی- گوشه‌ای در دستگاه شور- انجمن بین‌المللی حمل‌ونقل هوایی۱۱- علم شعبده- کاندیدا۱۲- داد و فریاد- همیشه- از پهلوانان شاهنامه۱۳- ژانری سینمایی- جهانگرد- لیکن ۱۴- باغ وحش خارجی- ینگه‌دنیایی- اطفال ۱۵- پیشکار- چاشنی اصلی سالاد شیرازی- ویتامینی که در بدن ذخیره نمی شود.

عمودی:

۱- آلبومی با آواز محمدرضا شجریان- وقفه در خون‌رسیدن به مغز- باد سرد۲- دلتنگی- خمیدگی- الزام و ضرورت۳- زهری کشنده- ریحان۴- زیاده‌خواهی- مأمور پلیس- بازبینی نوشته۵- متواضع- تمام‌کردن- معشوق ۶- بالاپوش بلند مردان قدیم- رسوب‌های به جامانده از جریان آب در بستر رودخانه- سمت راست ۷- قابله- اشخاص- کار ناتمام! ۸- جابه‌جاکننده- قوه سخنگویی- صدمه ۹- حس بویایی- سخنگو- بیماری کم‌خونی۱۰- صورتگر- صمغ برخی درختان- سازمان همکاری‌های اقتصادی۱۱- پیمانه- مشاور- جادو شده۱۲- داروی ضدعفونی‌کننده زخم- شهرستانی در خوزستان- پیشتاز دورقمی‌ها ۱۳- اثر مشهور صادق هدایت- فهم و شعور۱۴- پهنه وسیع آبی- دوستی خالص- ورم ۱۵- دانه معطر- بهسازی- کاشت و پرورش گل‌ها و درختان.

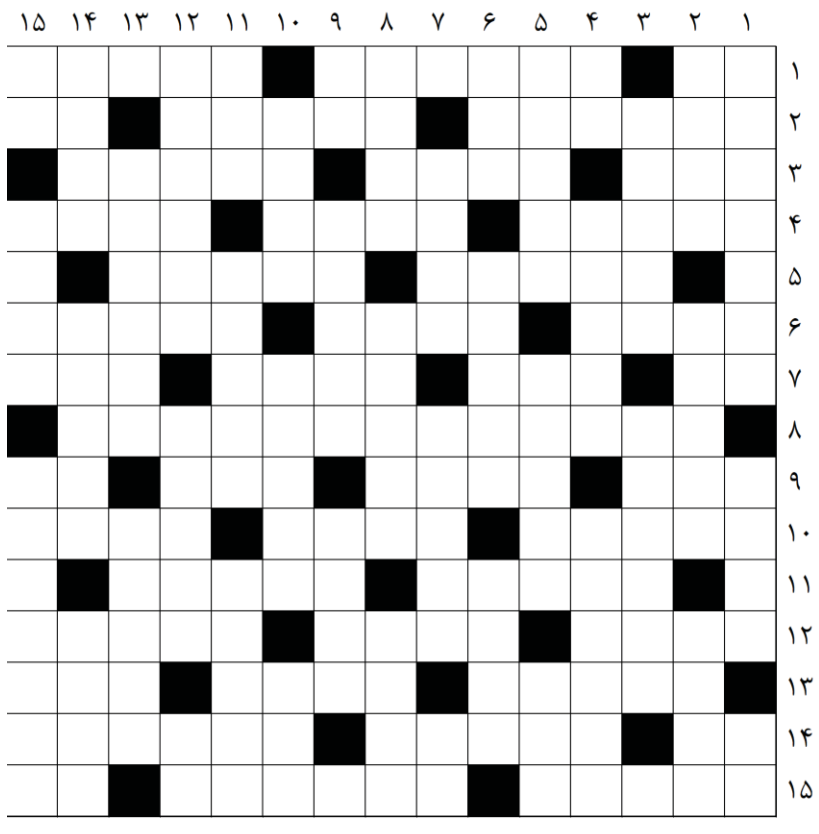

حل سودوکو ۴۱۹۷

۲	۹	۱	۶	۴	۵	۷	۸	۳
۷	۶	۸	۱	۳	۲	۵	۹	۴
۴	۵	۳	۷	۹	۸	۶	۱	۲
۳	۲	۶	۴	۵	۱	۸	۷	۹
۹	۸	۵	۳	۷	۶	۴	۲	۱
۱	۴	۷	۸	۲	۹	۳	۵	۶
۸	۳	۲	۹	۶	۷	۱	۴	۵
۵	۷	۴	۲	۱	۳	۹	۶	۸
۶	۱	۹	۵	۸	۴	۲	۳	۷

۲	۱	۶	۵	۳	۹	۷	۴	۸
۸	۹	۵	۷	۱	۴	۶	۳	۲
۴	۷	۳	۲	۶	۸	۵	۹	۱
۳	۴	۲	۸	۹	۵	۱	۶	۷
۱	۶	۹	۳	۲	۷	۴	۸	۵
۷	۵	۸	۱	۴	۶	۹	۲	۳
۶	۸	۱	۴	۷	۲	۳	۵	۹
۹	۲	۷	۶	۵	۳	۸	۱	۴
۵	۳	۴	۹	۸	۱	۲	۷	۶

حل جدول ۵۲۰۱

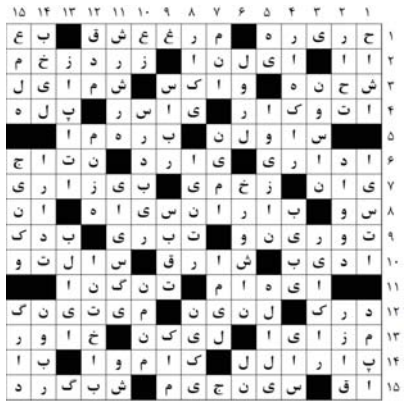

سودوکو سخت ۴۱۹۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲				۸		۵		
				۴				
	۷		۵		۱			
۳	۵					۶	۹	
	۹		۳		۸		۱	
	۱	۷					۴	۳
			۹		۵		۲	
				۳				
		۸		۶				۷

سودوکو ساده ۴۱۹۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

				۱	۵	۷		
۹	۲		۳	۶		۱	۴	
۷						۶		۵
	۸	۲		۳		۹	۶	
			۷		۶			
	۷	۴		۵		۳	۸	
۲		۷						۳
	۶	۸		۷	۴		۹	۲
		۱	۵	۲				